

PHASE-20 — skattningsskala för möjliga läkemedelsrelaterade symptom

Namn		Personnummer		Datum		Vårdpersonals namn	
Diagnoser							
Hur mycket har patienten kunnat delta i bedömningen?				☐ Helt		☐ Delvis	
Är patienten ☐ Uppegående ☐ Rullstolsburen ☐ Sängbunden							
Längd:	Vikt:	BT sittande:	Puls:	S-Kreatinin:	Beräknad njurfunktion:		
Datum:	Datum:	BT stående:	Datum:	Datum:	Metod:		
Datum:							
Sätt ett tydligt kryss i rutan vid det alternativ som bäst motsvarar besvärnivån under de senaste två veckorna. Lämna förtydligande kommentarer i marginalen vid behov.							
Ringa in de symptom som stämmer bäst och stryk över de symptom som inte stämmer							
	Inga besvär	Små besvär	Måttliga besvär	Stora besvär	Kommentarer:		
1. Yr/ostadig/faller lätt	☐	☐	☐	☐			
2. Trött/dåsig/orkeslös	☐	☐	☐	☐			
3. Sover dåligt/mardrömmar	☐	☐	☐	☐			
4. Ont i magen/ont i bröstet	☐	☐	☐	☐			
5. Huvudvärk	☐	☐	☐	☐			
6. Nedstämd	☐	☐	☐	☐			
7. Orolig/ängestfylld	☐	☐	☐	☐			
8. Lättirriterad	☐	☐	☐	☐			
9. Glömsk	☐	☐	☐	☐			
10. Dålig aptit	☐	☐	☐	☐			
11. Muntorr	☐	☐	☐	☐			
12. Illamående/kräks	☐	☐	☐	☐			
13. Diarré	☐	☐	☐	☐			
14. Förstopning	☐	☐	☐	☐			
15. Hjärtklappning	☐	☐	☐	☐			
16. Svullna ben/anklar	☐	☐	☐	☐			
17. Andfädd	☐	☐	☐	☐			
18. Tätta trängningar/urinläckage	☐	☐	☐	☐			
19. Klåda/utslag	☐	☐	☐	☐			
20. Annat, till exempel smärta (ange vad)							

Hur mycket har det besvärat dig de senaste två veckorna?							
☐ Små besvär ☐ Måttliga besvär ☐ Stora besvär							

Övriga kommentarer:

PHASE-20 – PHArmacotherapeutical Symptom Evaluation, 20 frågor

PHASE-20 är en symtomskattningsskala som används för att på ett systematiskt sätt identifiera symtom som kan vara relaterade till äldres läkemedelsbehandling. Symtomskattningen är ett viktigt underlag för att ta ställning till läkemedelsbehandlingen.

PHASE-20 används för vårdtagare som helt eller delvis kan medverka i bedömningen. För personer som inte alls kan medverka används PHASE-Proxy. Skalan är framtagen i samarbete mellan Landstinget i Uppsala län och Regionförbundet Uppsala län.

Njurfunktionsmått

S-kreatinin är inte ett tillförlitligt mått på njurfunktionen hos äldre, bland annat på grund av minskande muskelmassa. Njurfunktionen kan därför beräknas på annat sätt.

Blanketter

PHASE-20, PHASE-Proxy samt instruktion till vårdpersonal kan laddas ned på www.lul.se/phase-20

Referens

Mariann Hedström, Bodil Lidström, Kerstin Hulter Åsberg (2009)

PHASE-20: ett nytt instrument för skattning av möjliga läkemedelsrelaterade symtom hos äldre personer vid äldreboende. *Nordic Journal of Nursing Research and Clinical Studies (Vård i Norden)*; 4:9-14.

PHASE-Proxy — skattningsskala för möjliga läkemedelsrelaterade symtom vid svår kognitiv svikt

Du hittar information om PHASE-Proxy på baksidan.

Patientens namn		Personnummer		Datum		
Diagnoser:						
Skattningen gjord av (namn och förhållande till den person skattningen gäller):						
Patienten är ☐ Upppegående ☐ Rullstolsburen ☐ Sängbunden						
Längd:	Vikt:	BT sittande:	Puls:	S-Kreatinin:	Beräknad njurfunktion:	
Datum:	Datum:	BT stående:	Datum:	Datum:	Metod:	
		Datum:			Datum:	
<p>Sätt ett tydligt kryss i rutan vid det alternativ som du bedömer bäst motsvarar patientens besvär under de senaste två veckorna. Lämna förtydligande kommentarer i marginalen vid behov.</p> <p>Ringa in de besvär som stämmer bäst och stryk över de besvär som inte stämmer.</p>						
		Nej	Ja, något/ ibland	Ja, uttalat/ ofta	Kan inte bedöma	Kommentar
1.	Verkar yr/ostadig/faller lätt	☐	☐	☐	☐	
2.	Trött/dåsig/orkeslös	☐	☐	☐	☐	
3.	Sover dåligt	☐	☐	☐	☐	
4.	Hallucinerar	☐	☐	☐	☐	
5.	Läten eller ord som uttrycker obehag/smärta	☐	☐	☐	☐	
6.	Ansiktsuttryck som uttrycker obehag/smärta	☐	☐	☐	☐	
7.	Nedstämd/vill vara i fred	☐	☐	☐	☐	
8.	Orolig/rastlös/verkar ångestfylld	☐	☐	☐	☐	
9.	Lättirriterad/utåtagerande	☐	☐	☐	☐	
10.	Stel i mimik/kropp	☐	☐	☐	☐	
11.	Dålig aptit	☐	☐	☐	☐	
12.	Torra munslimhinnor	☐	☐	☐	☐	
13.	Verkar illamående/kräks	☐	☐	☐	☐	
14.	Diarré	☐	☐	☐	☐	
15.	Förstopning	☐	☐	☐	☐	
16.	Svullna ben/anklar	☐	☐	☐	☐	
17.	Verkar andfådd/snabbandad	☐	☐	☐	☐	
18.	Kissar ofta/urinläckage	☐	☐	☐	☐	
19.	Kliar sig/utslag	☐	☐	☐	☐	
20.	Annat (ange vad, till exempel visar tecken på smärta)					

Uppfattad besvärnivå de senaste två veckorna? ☐ Något/Ibland ☐ Uttalat/Ofta						

Övriga kommentarer:

Information till dig som ska använda PHASE-Proxy

PHASE-Proxy (Proxy betyder "genom ombud") används för att uppmärksamma besvär som kan ha samband med läkemedelsbehandling hos personer som inte kan medverka själva i bedömningen och därför är beroende av att någon annan gör skattningen för deras räkning. För personer som kan medverka själva används PHASE-20.

Gör så här: Läs ett besvär i taget och kryssa i den ruta som bäst överensstämmer med hur du uppfattat patientens eventuella besvär under de senaste två veckorna. Skriv gärna något i rutan för kommentarer om du vill berätta något särskilt om ett visst besvär, t.ex. om det är nytt. Om besvären varierar över dygnet är det bra om du skriver när det är som mest besvärligt. Genomför gärna skattningen i samråd med en arbetskamrat för att få en så tillförlitlig bedömning som möjligt.

Ibland efterfrågas flera besvär, till exempel kliar sig/utslag. Där kan du förtydliga om något besvär är extra framträdande genom att ringa in det besväret, eller markera att du inte uppfattat att det förekommer genom att stryka över det.

Exempel: Om besväret 'utslag' är extra framträdande och besväret 'kliar sig' saknas, skriv; kliar sig, utslag.

Vissa besvär kan upplevas svåra att skatta. Försök ändå att göra en bedömning utifrån dina observationer. Alternativet kan inte bedöma används i undantagsfall.

Munslēmhinnor kan bedömas genom inspektion, man tittar efter om slēmhinnan är röd, torr eller har beläggning.

Andfåddhet/snabbandning är ett symtom som är viktigt att identifiera oavsett om det förekommer i samband med rörelse eller i sängläge. Förtydliga gärna i kommentarsfältet vilken typ av andfåddhet du har observerat.

För att kunna bedöma *utslag* rekommenderas att observera huden i samband med personlig hygien eller klädombyte.

Njurfunktionsmått

S-kreatinin är inte ett tillförlitligt mått på njurfunktionen hos äldre, bland annat på grund av minskande muskelmassa. Njurfunktionen kan därför beräknas på annat sätt.

PHASE-Proxy – PHArmacoTherapeutical Symptom Evaluation, version för proxyskattning

Syftet är att identifiera symtom hos äldre som kan ha samband med läkemedelsbehandling, till exempel biverkningar, interaktionseffekter eller underbehandling. Skalan är framtagen i samarbete mellan Landstinget i Uppsala län och Regionförbundet Uppsala län.

Blanketten kan hämtas på www.lul.se/phase-20